

factors]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya : Pravo.* № 79, pp. 11–16. [in Ukr.].

11. Storozhuk, S., Hoian, I. (2018) Henderna rivnist u tranzytyvnykh suspilstvakh: problemy i perspektyvy [Gender equality in transitional societies: problems and prospects]. *Naukovyi visnyk NUBiP Ukrainy. Seriya : Humanitarni studii.* № 280, pp. 18–29. [in Ukr.].

ABSTRACT

Tsahik Ohanian. Ensuring gender equality: legal mechanisms for anti-discrimination and protection of gender identity. This scientific article provides a comprehensive analysis of legal mechanisms and policies aimed at ensuring gender equality and combating discrimination in the security and defence sphere. The article examines in detail the theoretical foundations of gender equality, a historical overview of the legal framework, basic concepts and terms, as well as international and national legislation that determine legal standards in this area.

Special attention is paid to the analysis of the practical implementation of legal mechanisms, challenges and obstacles in their implementation, as well as development prospects. The article also examines the role of gender policy in combating gender-based violence and protecting gender identity in the military, as well as ways to improve national policy in this area. The conclusions of the article emphasise the importance of continuous improvement of legislation, policy and practical measures in the field of gender equality and the protection of women's and men's rights in the field of security and defence. They also emphasise the need to change the cultural stereotypes and norms that underlie gender discrimination through education, media and other initiatives. In addition, it emphasises the importance of joint efforts, patience and continuous involvement of all stakeholders to achieve true equality and justice in society.

Keywords: *gender identity, gender policy, gender equality, gender activism, inclusiveness, non-discrimination, rights and freedoms, legal regulation, social rights, cooperation, legal protection, ensuring rights.*

УДК 352-027

DOI: 10.31733/2078-3566-2024-2-98-104

Світлана

ПОЛЯРУШ-САФРОНЕНКО©

кандидат юридичних наук, доцент

(Білоцерківський національний

аграрний університет,

м. Біла Церква Київської обл., Україна)

ПОРЯДОК ДОБРОВОЛЬНОГО ПРИЄДНАННЯ ДО ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Добровільне приєднання громади до об'єднаної територіальної громади (далі – ОТГ) може бути здійснене за умови, коли така громада є суміжною з ОТГ і визнана Кабінетом Міністрів України спроможною. Спроможною територіальна громада визнається за умов, коли: а) існують місцеві джерела наповнення бюджету; б) є достатніми інфраструктурні та кадрові ресурси, щоб її органи могли вирішувати питання місцевого значення в інтересах жителів громади відповідно до діючого законодавства.

Досліджено наукові праці таких авторів, як: М. Бризіцький, М. Воронов, І. Воронова, М. Гайдар, М. Горбатюк, Н. Дребот, А. Калінкіна, Л. Перетятко, О. Решота, Н. Стеблик. До ознак порядку добровільного приєднання до ОТГ відносять: а) суміжну сільську, селищну територіальну громаду; б) визнану спроможною об'єднану територіальну громаду; в) перспективний план формування територій громад; г) реалізація передбачених нормами права етапів приєднання до ОТГ.

Порядок добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад в Україні – це передбачені нормами права етапи приєднання до спроможних ОТГ суміжних сільських та селищних громад відповідно до перспективного плану їх формування. Спроможні територіальні громади можуть бути охарактеризовані як громади сіл, селищ, міст, котрі в результаті добровільного об'єднання здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг та розвитку інфраструктури

© С. Поляруш-Сафроненко, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4007-8844>

svitlana.poliarush-safronenko@btsau.edu.ua

відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Етапами порядку добровільного приєднання до вже існуючих ОТГ є: а) ініціювання добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад; б) порядок підготовки проєкту рішення про добровільне приєднання до об'єднаної територіальної громади; в) особливості припинення повноважень рад і голів громад, що приєдналися.

Запропоновані рекомендації сприятимуть удосконаленню правового регулювання порядку добровільного приєднання до ОТГ.

Ключові слова: добровільне приєднання, об'єднані територіальні громади, порядок приєднання, спроможні територіальні громади, вирішення питань місцевого значення.

Постановка проблеми. Проблема дослідження порядку добровільного приєднання територіальних громад до вже існуючих ОТГ має теоретичне і практичне значення. Теоретичний аспект визначається сучасними процесами децентралізації місцевої публічної влади відповідно до потреб модернізації української національної правової системи за європейськими правовими стандартами. Це пов'язане з удосконаленням локальної демократії, забезпеченням максимального обсягу повноважень на регіональному і базовому рівнях публічного управління, імплементацією європейських стандартів децентралізації і посиленням ролі територіальних громад щодо вирішення питань місцевого значення. Практичне значення проблеми полягає в реалізації політико-правових реформ та створенні ОТГ з розширеними реальними можливостями у вирішенні правового регулювання питань місцевого значення.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Питання децентралізації та створення спроможних територіальних громад розглядаються у працях таких авторів, як: М. Бризіцький, М. Воронов, І. Воронова, М. Гайдар, М. Горбатюк, Н. Дребот, І. Семенген, І. Ідесіс, А. Калінкіна, Я. Нестерак, Л. Перетятко, О. Решота, А. Стасишина, Н. Стеблик та ін. Порядок добровільного приєднання територіальних громад до вже існуючих ОТГ в Україні досліджено недостатньо.

Метою статті є: а) аналіз існуючих праць авторів із окресленої проблематики; б) удосконалення правового регулювання порядку добровільного приєднання до ОТГ в Україні; в) формулювання та характеристика ознак і визначення порядку добровільного приєднання до ОТГ; г) формулювання висновків і рекомендацій щодо предмета дослідження.

Виклад основного матеріалу. Дослідження добровільного порядку приєднання до ОТГ передбачає аналіз існуючих праць авторів, присвячених цій проблемі. Так, М. Бризіцький підкреслює, що після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільного приєднання територіальних громад» запрацював механізм добровільного приєднання сільських та селищних територіальних громад до вже утворених сільських, селищних та міських ОТГ. На його думку, особливостями такого приєднання є: а) можливість приєднання до вже створеної ОТГ лише сільських та селищних територіальних громад; б) можливість приєднання лише тієї суміжної сільської, селищної територіальної громади, котра відповідно до перспективного плану формування територій громад Автономної Республіки Крим (АРК), області належить до цієї об'єднаної територіальної громади; в) можливість приєднання лише до ОТГ, що визнана спроможною відповідно до чинного законодавства; г) спрощена процедура порівняно з процедурою створення ОТГ (в частині громадського обговорення, строків прийняття рішень та порядку підготовки проєкту рішення про добровільне приєднання до ОТГ); г) відсутність необхідності переобрання голови ОТГ; д) необхідність проведення додаткових виборів депутатів лише до ради сільської та селищної ОТГ та лише від територіальної громади, що приєднується. Порядок добровільного приєднання до ОТГ М. Бризіцький умовно поділяє на 14 послідовних дій [1, с. 47].

Отже, М. Бризіцький розглядає механізм добровільного приєднання сільських та селищних територіальних громад до ОТГ, характеризує особливості та послідовність дій такого приєднання.

Як підкреслюють автори М. Воронов та І. Воронова, в сучасних умовах повномасштабної війни в Україні органи місцевого самоврядування мають забезпечувати здійснення комунальних послуг, створення умов для функціонування місцевої економіки, роботи дошкільних, шкільних навчальних закладів, надання транспортних та інших послуг. Виникають і інші специфічні повноваження, наприклад,

реєстрація внутрішньо переміщених осіб, забезпечення їх житлом, всім необхідним для життя, роботою, допомога іншим громадам, ЗСУ, НГУ, підрозділам тероборони тощо [2, с. 130–131]. Все це потребує зміцнення спроможності ОТГ.

Отже, добровільне приєднання до уже створених ОТГ, що пройшли процедуру об'єднання та сформували органи управління і мають більш широкі повноваження і фінансові ресурси, сприятиме зміцненню муніципальної публічної влади.

М. Гайдар, досліджуючи поняття ОТГ в Україні, доходить висновку, що об'єднана територіальна громада – це союз суміжних територіальних громад сіл, селищ, міст, заснованих із метою посилення їхньої спроможності на засадах конституційності, законності, добровільності, повсюдності, економічної ефективності, прозорості та відкритості, відповідальності й державної підтримки [3, с. 89].

Отже, М. Гайдар вважає ОТГ союзом суміжних територіальних громад сіл, селищ (об'єднаних чи приєднаних) та міст, що засновується як спроможна соціально-економічна спільнота із самостійно сформованими публічними органами місцевого самоврядування.

Інший автор, М. Горбатюк, дослідивши реформу децентралізації в Україні, формулює низку висновків та пропозицій щодо існуючих проблем та перспектив удосконалення теоретичних досліджень і правового регулювання процесів децентралізації публічної влади. Для усунення наявних прогалин він пропонує: а) покращення взаємодії у питаннях реформи між населенням і владою; б) закріплення нововведень у Конституції України та усунення розбіжностей у нормативно-правовій базі реформи; в) подолання суперечностей між різними рівнями влади; г) чіткий розподіл повноважень між ОТГ (включно з добровільно приєднаними) та райрадами і райадміністраціями; ґ) врегулювання земельно-майнових питань; д) створення умов для посилення спроможності ОТГ (включно з приєднаними). З-поміж перспектив подальших досліджень теми він називає такі: а) з'ясування позицій політичних акторів різних рівнів у нових умовах; б) вивчення трансформації системи взаємодії між керівництвом ОТГ та районною, обласною, центральною владою й бізнес-структурами; в) розгляд зміни форм і цілей діяльності політичних партій на локальному рівні, особливостей їхньої участі у роботі рад ОТГ та виборчих кампаніях; г) поглиблення розуміння чинників, що впливали на гальмування реформи; ґ) аналіз проблем, пов'язаних із відсутністю законодавчого оформлення та реального розподілу повноважень між радами ОТГ і структурами влади на районному рівні; д) моделювання перспектив завершення реформи з урахуванням перманентної зміни ставлення до неї центральної влади тощо [4, с. 35–36].

Отже, М. Горбатюк не лише бачить існуючі проблеми в порядку створення ОТГ та приєднання до них суміжних громад, а й пропонує шляхи удосконалення подальшого дослідження теорії і практики процесу створення і діяльності ОТГ та їх правового врегулювання.

Н. Дребот, І. Семенен підкреслюють, що перспективи проведення реформи децентралізації пов'язані з наявними невирішеними проблемами, що створюють ризики для успішної її реалізації, а саме з: а) відсутністю підтримки з боку широких верств населення та супротивом із боку районних адміністрацій і місцевих рад щодо створення ОТГ; б) відсутністю правового регулювання розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, функцій та повноважень між місцевими радами ОТГ (включно з приєднаними) й районними державними адміністраціями і районними радами; в) відсутністю належної підготовки робочих кадрів та їхньою низькою кваліфікацією для виконання нових функцій; г) потребою здійснення належного контролю за роботою органів влади різних рівнів під час планування та виконання ними бюджетів, управління і використання фінансових ресурсів; ґ) необхідністю прийняття десятків законопроектів, що стосуються регулювання земельних відносин та права громад розпоряджатися землями за межами населених пунктів, для завершення процесу децентралізації [5, с. 26–27].

Отже, Н. Дребот, І. Семенен дослідили поточний стан та перспективи розвитку реформи децентралізації в Україні, визначили невирішені проблеми та запропонували шляхи їх подолання.

А. Калінкін, дослідивши в дисертаційній роботі проблеми теорії та практики конституційної реформи у сфері децентралізації державної влади, запропонував розуміти децентралізацію як комплексний конституційно-правовий та галузевий

правовий процес делегування повноважень публічної влади з державного на регіональний та/або муніципальний рівень з метою найповнішого забезпечення ефективного здійснення прав та законних інтересів громадян – членів місцевих (територіальних) громад – шляхом максимальної передачі фінансово-бюджетних, матеріальних ресурсів, владних повноважень, адміністративних послуг, способів захисту та поновлення порушених прав. На його думку, децентралізація є важливим конституційно-правовим принципом, на якому ґрунтується доктрина конституціоналізму на сучасному етапі розвитку правового регулювання суспільних відносин у державах, національні правові системи яких сприймають європейські правові стандарти як безумовні та об'єктивно необхідні орієнтири для їх подальшої модернізації та комплексного вдосконалення. Посилення ролі місцевого самоврядування (муніципалізація публічної влади) є основним напрямом сучасної конституційної реформи у сфері децентралізації, оскільки дає можливість поєднати передачу значного обсягу функцій та повноважень на рівень об'єднаної територіальної громади з наданням відповідної такого обсягу фінансово-економічної, матеріально-технічної та бюджетно-фіскальної основи для ефективного вирішення питань місцевого значення. Реформування адміністративно-територіального устрою має базуватися на тих принципах, що сприяють поліпшенню стандартів життя, доступності адміністративних послуг для населення, розвитку місцевого самоврядування та завершенню процесів децентралізації публічної влади [6, с. 13–14].

Отже, А. Калінкін переконаний, що децентралізація публічної влади на місцевому рівні сприятиме зміцненню ОТГ (включно з приєднанням до спроможних територіальних громад).

Л. Перетятко зауважує, що реформування суспільства в Україні засноване на швидкому та своєчасному оновленні державного управління. Окрім іншого, його пріоритети визначені Стратегією реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування і стратегічною ініціативою новітньої інноваційної політики Європейського Союзу щодо стимулювання та поширення соціальних нововведень у системі державного управління. Підсумовуючи, він зазначає, що процес децентралізації передбачає, з одного боку, всезростаючу потребу в сильному політичному керівництві, а з іншого – потребу у чіткому розподілі ролей на місцевому, регіональному та національному рівнях із метою уникнення дублювання та побудови цілісної структури. Для сприяння цьому процесу необхідно створити відповідний механізм оцінювання для підтримки політики [7, с. 157, 159].

Отже, Л. Перетятко розуміє потребу розподілу повноважень і фінансів на місцевому рівні у межах територіальних громад.

О. Решота та Н. Стеблик під децентралізацією розуміють такий спосіб визначення та розмежування завдань і функцій, за якого більшість із них передається з рівня центральних органів на рівень нижчий і стає власними завданнями та повноваженнями органів нижчого рівня. Світовій муніципальній практиці відомі різні моделі, типи й системи місцевого самоврядування. У тій чи іншій країні на місцевому рівні застосовуються неоднакові системи управління, на вибір яких впливають такі чинники, як державний режим, форма державного устрою, національні й історичні особливості та традиції. У деяких державах склалися власні, багато в чому унікальні й неповторювані моделі місцевого самоврядування. На їхню думку, досвід децентралізації європейських країн пропонує низку прикладів для вивчення і пристосування їх для потреб українського сьогодення. Багато експертів виділяють те, що територіальна реформа та децентралізація мають провадитись у демократичному руслі, спираючись на принципи Хартії Ради Європи про місцеве самоврядування та проекту Хартії про регіональне самоврядування. Вирішуючи проблему в галузі місцевого самоврядування, необхідно враховувати те, що проблеми наших регіонів, міст і сіл мають загальнодержавний характер. Названі проблеми торкаються кожного українця, бо всі ми користуємося комунальними послугами, ходимо та їздимо вулицями, дихаємо повітрям наших населених пунктів і, як громадяни України, є членами територіальних громад [8, с. 158, 160].

Отже, О. Решота та Н. Стеблик, дослідивши децентралізацію європейських країн, доходять висновку, що проблеми регіонів, міст і сіл торкаються кожного українця як жителя територіальних громад.

Правове регулювання порядку добровільного приєднання до ОТГ в Україні

здійснюється Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільного приєднання територіальних громад» від 09 лютого 2017 р., де закріплено необхідність внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», а саме доповнення його розділом II-1. Добровільно приєднатися до об'єднаної територіальної громади, визнаної спроможною, має право суміжна сільська, селищна територіальна громада, котра, відповідно до перспективного плану формування територій громад АРК, області, належить до цієї об'єднаної територіальної громади. Етапи добровільного приєднання містять: а) ініціювання добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад; б) порядок підготовки проекту рішення про добровільне приєднання до об'єднаної територіальної громади; в) особливості припинення повноважень сільської, селищної ради, сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади [9].

Ознаками порядку добровільного приєднання до ОТГ є: а) суміжна сільська, селищна територіальна громада; б) визнана спроможною об'єднана територіальна громада; в) перспективний план формування територій громад; г) реалізація передбачених нормами права етапів приєднання до ОТГ.

Суміжна сільська, селищна територіальні громади мають бути розташовані у межах території АРК чи однієї з областей, а також, у разі входження до складу спроможної територіальної громади однієї або кількох територіальних громад, розташованих на території суміжного району, розширенню підлягають межі району, на території якого розташований адміністративний центр утвореної спроможної територіальної громади. Спроможною визнається об'єднана територіальна громада, включена до перспективного плану формування територій громад і ОТГ. Це громади сіл, селищ, міст, котрі в результаті добровільного об'єднання здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема у сферах освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці [10].

Нормами права закріплюються етапи приєднання до ОТГ. До таких етапів відносять: ініціаторів приєднання до об'єднаних територіальних громад, підготовку проектів рішення про добровільне приєднання до ОТГ, припинення повноважень територіальних громад та їхніх голів. Ініціаторами добровільного приєднання до об'єднаної територіальної громади можуть бути: 1) сільський, селищний, міський голова; 2) не менш як третина депутатів від загального складу сільської, селищної, міської ради; 3) члени територіальної громади в порядку місцевої ініціативи; 4) органи самоорганізації населення відповідної території (за умови представлення ними інтересів не менш як третини членів відповідної територіальної громади) [11].

Закон значно спрощує процедуру приєднання до діючої об'єднаної громади. Ним передбачається, що голову ОТГ в ході приєднання не переобирають, вибори депутатів проводяться не в усій ОТГ, а лише на приєднаній території. Приєднана громада стає старостинським округом в ОТГ. При цьому голова приєднаної громади гарантовано отримує повноваження старости і стає членом виконкому ОТГ [11].

Для удосконалення порядку добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад в Україні необхідно внести такі зміни у законодавство: 1) прийняти Закон України «Про адміністративно-територіальний устрій України»; 2) доповнити розділ II-1 «Порядок добровільного приєднання до об'єднання територіальних громад» Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05 лютого 2015 р. ст. 8-4 такого змісту: «Кабінету Міністрів України урегулювати розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, функцій та повноважень між місцевими радами ОТГ (включно з приєднаними) та районними державними адміністраціями і районними радами» [12].

Висновки. Отже, проведений аналіз праць вчених та правових норм діючих законів щодо ОТГ дає можливість сформулювати ознаки порядку добровільного приєднання до ОТГ.

Порядок добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад в Україні – це передбачені нормами права етапи приєднання до спроможних ОТГ суміжних сільських та селищних громад відповідно до перспективного плану їх

формування. Етапами порядку добровільного приєднання до ОТГ є: а) ініціювання добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад; б) порядок підготовки проекту рішення про добровільне приєднання до об'єднаної територіальної громади; в) особливості припинення повноважень сільської, селищної ради, сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади.

Серед ознак порядку добровільного приєднання до ОТГ слід назвати: а) суміжну сільську, селищну територіальну громаду; б) визнану спроможною об'єднану територіальну громаду; в) перспективний план формування територій громад; г) реалізацію передбачених нормами права етапів приєднання до ОТГ.

Список використаних джерел

1. Бризицький М. Добровільне об'єднання та приєднання територіальних громад : метод. рекомендації та зразки документів. Київ : Центральний офіс реформ при Мінрегіоні, 2018. 73 с.
2. Воронов М. М., Воронова І. В. Актуальні проблеми муніципальної реформи в Україні в умовах воєнного стану. *Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 17 черв. 2022 р.). Київ ; Щецин ; Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. С. 127–132.
3. Гайдар М. Є. До питання поняття об'єднаної територіальної громади в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 87–91.
4. Горбатюк М. Реформа децентралізації в Україні: проблеми здійснення в умовах суспільної кризи. *Політичні дослідження*. 2021. № 1. С. 22–40.
5. Дребот Н. П., Семеген І. Б. Реформа децентралізації в Україні: поточний стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2019. Т. 29. № 4. С. 24–27.
6. Калінін А. С. Конституційна реформа у сфері децентралізації державної влади: проблеми теорії та практики : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Ужгородський національний університет. Ужгород, 2016. 17 с.
7. Перетятко Л. А. Децентралізація та регіональне управління інноваційним розвитком в Україні: досвід ЄС. *Сучасна парадигма публічного управління : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 17-18 жовт. 2019 р.). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. С. 157–159.
8. Решота О. А., Стеблик Н. В. Формування української моделі децентралізації місцевої влади на прикладі досвіду європейських країн. *Сучасна парадигма публічного управління : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 12 лист. 2020 р.). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. С. 157–161.
9. Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільного приєднання територіальних громад : Закон України від 09 лютого 2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 13. Ст. 144.
10. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : постанова Кабінету Міністрів України від 08 квітня 2015 р. № 214. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-p#Text>.
11. Добровільне приєднання громад: важливість закону для децентралізації. *Урядовий портал*. URL : <https://www.kmu.gov.ua/news/249826256>.
12. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05 лютого 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 91.

Надійшла до редакції 07.03.2024

Прийнято до опублікування 18.03.2024

References

1. Bryzitskyi, M. (2018) Dobrovolilne obiednannia ta pryiednannia terytorialnykh hromad [Voluntary association and joining of territorial communities] : metod. rekomendatsii ta zrazky dokumentiv. Kyiv : Tsentralnyi ofis reform pry Minrehioni. 73 p. [in Ukr.].
2. Voronov, M. M., Voronova, I. V. (2022) Aktualni problemy munitsypalnoi reformy v Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Actual problems of municipal reform in Ukraine under martial law]. *Detsentralizatsiia publichnoi vlady v Ukraini: zdobutky, problemy ta perspektyvy* : zb. materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Lviv, 17 cherv. 2022 r.). Kyiv ; Shchetsyn ; Lviv : Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka, pp. 127–132. [in Ukr.].
3. Haidar, M. Ye. (2019) Do pytannia poniattia obiednanoi terytorialnoi hromady v Ukraini [To the issue of the concept of a united territorial community in Ukraine]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. № 3, pp. 87–91. [in Ukr.].
4. Horbatiuk, M. (2021) Reforma detsentralizatsii v Ukraini: problemy zdiisnennia v umovakh suspilnoi kryzy [Decentralization reform in Ukraine: problems of implementation in conditions of social crisis]. *Politychni doslidzhennia*. № 1, pp. 22–40. [in Ukr.].
5. Drebot, N. P., Semehen, I. B. (2019) Reforma detsentralizatsii v Ukraini: potochnyi stan ta perspektyvy rozvytku [Decentralization reform in Ukraine: current state and development prospects].

Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. T. 29. № 4, pp. 24–27. [in Ukr.].

6. Kalinkin, A. S. (2016) Konstytutsiina reforma u sferi detsentralizatsii derzhavnoi vlady: problemy teorii ta praktyky [Constitutional reform in the field of decentralization of state power: problems of theory and practice] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.02 / Uzhhorodskiy natsionalnyi universytet. Uzhhorod. 17 p. [in Ukr.].

7. Peretiatko, L. A. (2019) Detsentralizatsiia ta rehionalne upravlinnia innovatsiinym rozvytkom v Ukraini: dosvid YeS [Decentralization and regional management of innovative development in Ukraine: EU experience]. *Suchasna paradyhma publichnoho upravlinnia : materialy I Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (m. Lviv, 17-18 zhovt. 2019 r.). Lviv : LNU imeni Ivana Franka, pp. 157–159. [in Ukr.].

8. Reshota, O. A., Steblyk, N. V. (2020) Formuvannia ukrainskoi modeli detsentralizatsii mistsevoi vlady na prykladi dosvidu Yevropeiskykh krain [The formation of the Ukrainian model of local government decentralization based on the experience of European countries]. *Suchasna paradyhma publichnoho upravlinnia : materialy II Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (m. Lviv, 12 lyst. 2020 r.). Lviv : LNU imeni Ivana Franka, pp. 157–161. [in Ukr.].

9. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo dobrovilnoho pryiednannia terytorialnykh hromad [On making changes to some laws of Ukraine regarding the voluntary joining of territorial communities] : Zakon Ukrainy vid 09 liutoho 2017 r. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2017. № 13. St. 144. [in Ukr.].

10. Pro zatverdzhennia Metodyky formuvannia spromozhnykh terytorialnykh hromad [About the approval of the Methodology for the formation of capable territorial communities] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08 kvitnia 2015 r. № 214. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-p#Text>. [in Ukr.].

11. Dobrovilne pryiednannia hromad: vazhlyvist zakonu dlia detsentralizatsii [Voluntary association of communities: the importance of law for decentralization]. *Uriadovyi portal*. URL : <https://www.kmu.gov.ua/news/249826256>. [in Ukr.].

12. Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad [About the voluntary association of territorial communities] : Zakon Ukrainy vid 05 liutoho 2015 r. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2015. № 13. St. 91. [in Ukr.].

ABSTRACT

Svitlana Polyarush-Safronenko. Procedure for voluntary joining the united territorial communities in Ukraine. Voluntary joining of a community to a United Territorial Community (hereinafter – UTC) can be carried out under the condition that such a community is adjacent to the UTC and recognized by the CM of Ukraine as capable. A territorial community is recognized as capable under the conditions when: a) there are local sources of filling the budget; b) there are sufficient infrastructural and personnel resources so that its bodies can resolve issues of local importance in the interests of community residents in accordance with current legislation. Scientific works of the following authors were studied: M. Bryzitskyi, M. Voronov, I. Voronova, M. Gaidar, M. Horbatyuk, N. Drebol, A. Kalinkina, L. Peretyatko, O. Reshota, N. Steblyk. The signs of the order of voluntary joining the UTC include: a) adjacent village, settlement territorial community; b) a united territorial community recognized as capable; c) perspective plan for the formation of community territories; d) implementation of the stages of joining the UTC provided for by the law. The procedure for voluntary joining the united territorial communities in Ukraine is the legally prescribed stages of joining the competent local government units of adjacent rural and settlement communities in accordance with the perspective plan of their formation. A capable territorial community can be characterized as communities of villages, towns, cities, which as a result of voluntary association are able to provide the appropriate level of service provision and infrastructure development of the corresponding administrative-territorial unit independently or through the relevant local self-government bodies. The stages of the procedure for voluntary joining already existing UTC include: a) initiation of voluntary joining to united territorial communities; b) the procedure for preparing a draft decision on voluntary joining the united territorial community; c) peculiarities of the termination of powers of councils and heads of communities that have joined. The proposed recommendations will contribute to the improvement of the legal regulation of the procedure of voluntary joining the UTC.

Keywords: *voluntary joining, united territorial communities, procedure for joining, capable territorial communities, solving issues of local importance.*